

STANDARD KONTRAKTSVILKÅR

for

Karmøy kommunes

kjøp av varer og tjenester

01.09.2025

1 ALMINNELIGE BESTEMMELSER

1.1 Anvendelse

Standard kontraktsvilkår (dette dokumentet) gjelder mellom Karmøy kommune (heretter kalt Oppdragsgiveren), og den part som påtar seg å levere ytelsen (heretter kalt Leverandøren).

Kontraktsvilkårene omfatter standardvilkår for både varer og tjenester. Der det ikke fremgår at vilkåret spesifikt er knyttet til kun én type ytelse (slik som f.eks. i punkt 4.4 som kun gjelder for varer), gjelder vilkårene, så langt de passer, for begge typer ytelser.

1.2 Partenes representanter

1.2.1 Partsrepresentanter og fullmaktsforhold

Hver av partene skal utpeke en person (representant) som representerer dem. Navnene på representantene skal inntas i kontrakten. Utskiftning av representanten skal varsles skriftlig.

Partenes representanter har fullmakt til å opptre på partenes vegne i alle spørsmål som angår kontrakten og som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget uten unødvendige opphold.

Partene kan ikke forplikte hverandre overfor tredjemann uten særskilt fullmakt.

1.2.2 Varsling

Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter kontrakten, skal sendes til partenes representanter etter punkt 1.2.1 eller til avtalte adresser for varsling. Varsling skal gis skriftlig. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møte mellom partene, regnes som skriftlig varsel.

1.2.3 Nøkkelpersonell

Leverandørens avtalte nøkkelpersonell i forbindelse med utførelsen av ytelsen skal fremgå av kontrakten.

Skifte av nøkkelpersonell hos Leverandøren skal godkjennes av Oppdragsgiveren. Godkjennelse kan ikke nektes uten saklig grunn.

Ved bytte av personell som skyldes Leverandøren, bærer Leverandøren kostnadene ved kompetanseoverføring til nytt personell.

2 ENDRING, STANSING OG AVBESTILLING

2.1 Endring av ytelsen etter avtaleinngåelsen

Hvis oppdragsgiveren ønsker å endre kravene til leveransen eller andre forutsetninger etter at avtalen er inngått, kan det foreslås endringer. Endringene må følge reglene for offentlige anskaffelser.

Leverandøren kan be om justeringer i pris eller tidsplan hvis endringen gir grunnlag for dette. Et slikt krav må leverandøren fremme samtidig med svaret på oppdragsgiverens forespørsel. Hvis endringen gir leverandøren besparelser, skal kjøpesummen reduseres tilsvarende.

Alle endringer eller tillegg til avtalen må avtales skriftlig.

2.2 Midlertidig stansing av ytelsen

Oppdragsgiveren kan kreve at leveransen stanses midlertidig ved skriftlig varsel. Varslet skal angi når stansen skal begynne og når leveransen planlegges gjenopptatt.

Ved midlertidig stans skal Oppdragsgiveren erstatte:

- a) Leverandørens dokumenterte kostnader for omdisponering av personell.
- b) Andre direkte kostnader som Leverandøren påføres som følge av stansingen.

2.3 Avbestilling

Oppdragsgiveren kan avbestille ytelsen ved skriftlig varsel. Ved avbestilling før ytelsen er fullført skal Oppdragsgiveren betale:

- a) Det beløp Leverandøren har til gode for allerede utført arbeid.
- b) Leverandørens dokumenterte merkostnader knyttet til omdisponering av personell.
- c) Andre direkte kostnader som Leverandøren påføres som direkte følge av avbestillingen.

3 PARTENES FELLES PLIKTER

3.1 Møter

Dersom en part finner det nødvendig, kan parten innkalle til møte med den annen part for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

3.2 Ansvar for egne ansatte, underleverandører og tredjeparter

Hver part er ansvarlig for sine ansatte ved oppfyllelse av kontrakten.

Dersom en part bruker underleverandører eller tredjepart, har parten fullt ansvar for deres arbeid som om det var utført av parten selv.

3.3 Risiko og ansvar for kommunikasjon og dokumentasjon

Begge parter skal sikre forsvarlig kommunikasjon, oppbevaring og sikkerhetskopiering av materiale av betydning for oppdraget, inkludert e-post og elektronisk lagring.

Leverandøren har ansvar og risiko for skade eller tap av materiale under sin kontroll, uavhengig av format

3.4 Taushetsplikt og informasjonssikkerhet

Informasjon som partene mottar gjennom avtalen, skal holdes konfidensielt og ikke deles uten samtykke fra den andre parten. Taushetsplikten gjelder ikke utlevering som kreves ved lov eller forskrift, inkludert regler om innsyn. Om mulig, skal den andre parten varsles før slik informasjon gis.

Partene skal sikre at taushetsbelagt informasjon ikke blir tilgjengelig for uvedkommende og kan kun dele slik informasjon med underleverandører eller tredjeparter når det er nødvendig for avtalen. Disse må pålegges tilsvarende taushetsplikt. Taushetsplikten hindrer ikke partene i å bruke erfaring og kompetanse fra oppdraget.

Taushetsplikten gjelder etter avtalens opphør og for ansatte eller tredjeparter som slutter.

Leverandøren skal iverksette tiltak for å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet av Oppdragsgiverens data, inkludert beskyttelse mot uautorisert tilgang, endring, sletting og skadelig programvare.

4 LEVERANDØRENS PLIKTER

4.1 Leverandørens ansvar

Ytelsen skal gjennomføres i samsvar med avtalen, og Leverandøren skal ivareta Oppdragsgiverens interesser.

4.2 Ordrebekreftelse

Leverandøren skal sende ordrebekreftelse til oppdragsgiveren så snart som mulig etter mottak av bestillingen.

Ordrebekreftelsen skal tydelig spesifisere eventuelle avvik fra bestillingen. Avvik anses ikke som akseptert uten skriftlig godkjenning fra oppdragsgiveren.

Hvis bestillingen ikke angir leveringstid, skal leverandøren oppgi dette i ordrebekreftelsen.

Oppdragsgiveren kan kansellere bestillingen dersom ordrebekreftelse ikke mottas eller inneholder uavklarte avvik.

4.3 Levering før avtalt leveringstid

Levering før avtalt tid skjer på leverandørens risiko og kostnad, med mindre oppdragsgiveren har samtykket skriftlig. Uten avtalt leveringstid skal levering skje innen rimelig tid etter kontraktsinngåelse.

Hvis Leverandørens ytelser ikke kan leveres som avtalt, skal Leverandøren så raskt som mulig gi Oppdragsgiveren skriftlig varsel om dette. Varselet skal angi årsak til problemet og så vidt det er mulig angi når ytelsen kan leveres. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

4.4 Leveringsklausuler for varer

Levering av varer skjer fritt levert til avtalt leveringssted (INCOTERMS DDP – Delivered duty paid). Risiko overføres til oppdragsgiveren ved levering i samsvar med kontrakten og kvittering for mottak. Leverandøren er ansvarlig for å utføre og dokumentere mottakskontroll.

4.4 Forsikringer

Leverandøren plikter å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke ethvert krav som følger av Leverandørens risiko eller ansvar etter denne avtalen innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår.

Denne forpliktelsen anses som oppfylt dersom Leverandøren tegner ansvars- og risikoforsikring på vilkår som anses som ordinære innenfor norsk forsikringsvirksomhet.

4.5 Markedsføring

Leverandøren må innhente skriftlig forhåndsgodkjenning fra Oppdragsgiveren dersom Leverandøren ønsker å bruke avtaleinnholdet i reklame eller markedsføring.

4.6 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

4.6.1 Generelle krav

Leverandøren skal sikre at egne og underleverandørers ansatte (inkl. innleide) som utfører arbeid under denne kontrakt, har lønns- og arbeidsvilkår i tråd med forskrifter og relevante tariffavtaler.

4.6.2 Dokumentasjon

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere lønns- og arbeidsvilkår, inkludert arbeidsavtaler, lønnsslipper, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift, samt andre relevante opplysninger på både foretaks- og personnivå. Dokumentasjonen kan inkludere komplett oversikt med navn på egne og underleverandørers ansatte, oversikt over relevante tariffavtaler for den aktuelle bransje og innsyn i Leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører. Leverandøren kan pålegges å fylle ut rapporteringsskjema i kontraktperioden. Egenrapportering kan kreves flere ganger i løpet av kontraktperioden.

4.6.3 Taushetsplikt og kontroll

Oppdragsgiver og eksterne kontrollører har taushetsplikt om innhentede opplysninger, med unntak for deling med tilsynsmyndigheter eller rådgivere som bistår faglig.

Oppdragsgiver og eksterne kontrollører kan gjennomføre varslede og uanmeldte kontroller hos Leverandøren, underleverandører og tjenestelokasjoner, inkludert kreve innsyn i lønns- og personalsystemer.

Hvis tilsynsmyndighet gir pålegg til Leverandør eller underleverandør som gjelder lønn- og/eller arbeidsvilkår, skal Leverandøren straks informere Oppdragsgiver med kopi av pålegget. Brudd som ikke rettes av Leverandør eller underleverandør anses som mislighold.

4.6.4 Brudd og sanksjoner

Ved brudd oppdaget av Oppdragsgiver eller Leverandøren selv, skal retting skje innen Oppdragsgivers frist. Oppdragsgiver kan holde tilbake dobbelt innsparingsbeløp til bruddet er rettet.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos Leverandøren eller underleverandør kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om Leverandøren eller underleverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper og/eller innleide), kan Oppdragsgiveren kreve at Leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiveren.

4.7 Revisjon

Oppdragsgiveren, eller ekstern revisor engasjert av Oppdragsgiveren, kan gjennomføre revisjon hos Leverandøren og eventuelle underleverandører for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Leverandøren og underleverandører skal til enhver tid oppfylle skatte- og avgiftsforpliktelser. Oppdragsgiver kan til enhver tid kontrollere dette.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4.8 Betaling med elektronisk betalingsmiddel og lønnsutbetaling

All betaling fra Leverandøren under utførelse av kontraksarbeid for Oppdragsgiver skal skje med elektronisk betalingsmiddel. Alvorlige brudd gir rett til prisavslag. Lønn og godtgjørelser til egne ansatte, ansatte hos underleverandør og innleide skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4.9 Menneskerettigheter i leverandørkjeden

Leverandøren skal sikre etterlevelse av menneskerettigheter og arbeidsvilkår i henhold til relevante ILO-konvensjoner, FNs barnekonvensjon og produksjonslandets lovgivning. Dette gjelder både egen virksomhet og leverandørkjeden.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

For å sikre etterlevelse av dette punkt, gjelder også følgende bestemmelser:

- **Aktsomhetsvurdering:** Leverandøren skal innen 6 måneder etter oppstart av kontrakt, ha policy og rutiner på plass for å identifisere, håndtere og rapportere risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsvilkår i egen virksomhet og leverandørkjeden.
- **Kontraktsoppfølging:** Oppdragsgiver kan kreve dokumentasjon, risikoanalyser og egenrapportering samt gjennomføre revisjoner i leverandørkjeden. Kontraktsoppfølgingen kan gjennomføres av Oppdragsgiveren, offentlig enhet eller tredjeinstans som Oppdragsgiveren samarbeider med.
- **Sanksjoner:** Ved brudd kan Oppdragsgiver kreve retting, bytte av underleverandør eller midlertidig stans. Ved vesentlige kontraktsbrudd kan Oppdragsgiver heve kontrakten.

4.10 Miljø og HMS

Leverandøren skal overholde nasjonal og internasjonal miljølovgivning, ha nødvendige utslippstillatelser og håndtere skadelige stoffer forsvarlig. Produkter skal ikke inneholde forbudte stoffer, og sikkerhetsdatablad skal oversendes ved behov.

Leverandøren skal oppfylle alle lovpålagte krav til helse, miljø og sikkerhet.

Leverandøren skal ved kontraktsinngåelse dokumentere medlemskap i en returordning eller ha en egen miljømessig forsvarlig løsning for emballasjehåndtering (f.eks. Grønt Punkt Norge eller tilsvarende ordning).

5 OPPDRAGSGIVERENS PLIKER

5.1 Oppdragsgiverens ansvar

Oppdragsgiveren skal yte slik medvirkning som det er rimelig å vente av ham for at Leverandøren skal kunne oppfylle leveransen.

Ved varekjøp skal Oppdragsgiveren overta varen ved å hente eller motta den.

Dersom Oppdragsgiveren ikke kan hente eller motta varen til avtalt tid, skal

Oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold varsle Leverandøren. Oppdragsgiveren skal betale for varen som opprinnelig avtalt, og erstatte påregnelige merkostnader som Leverandøren påføres som følge av endret leveringstid. Merkostnader skal godkjennes av Oppdragsgiveren.

5.2 Bruk av tredjepart

Oppdragsgiveren kan fritt engasjere tredjepart til å bistå seg i forbindelse med sine oppgaver under avtalen. Leverandøren skal varsles om engasjementet. Leverandøren kan motsette seg engasjementet hvis han påviser at det vil medføre vesentlig forretningsmessig ulempe for ham.

5.3 Bestilling

Alle bestillinger skal gjøres skriftlig.

5.4 Undersøkelsesplikt

Oppdragsgiveren er forpliktet til å undersøke leveransen etter vanlige kjøpsrettslige regler og slik god forretningsskikk tilsier.

6 OPPHAVS- OG EIENDOMSRETT

Alle materielle og immaterielle rettigheter til resultatene av oppdraget tilfaller oppdragsgiveren ved levering. Dette gjelder også retten til å endre og overføre rettighetene videre, i henhold til åndsverkloven § 39b.

Varer som leveres, blir oppdragsgiverens eiendom fra leveringstidspunktet. Oppdragsgiveren kan overføre sine rettigheter til andre uten leverandørens samtykke.

Leverandøren beholder rettigheter til egne verktøy og metoder. Begge parter kan bruke generell kunnskap som ikke er taushetsbelagt og som er tilegnet under oppdraget.

7 PRIS OG BETALING

7.1 Pris og prisregulering

Pris for ytelsen og evt. sideforpliktelser fastsettes i kontrakten og oppgis uten merverdiavgift.

Prisen inkluderer nødvendige utgifter knyttet til oppdraget, som parkering, bompasseringer og møter. Reiser dekkes bare dersom dette er avtalt på forhånd og baseres på statens satser.

Leverandøren kan kreve prisregulering i tråd med endingen i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI). Prisjusteringen skal tilsvare indeksens utvikling for de siste 12 månedene. Krav om prisregulering kan tidligst fremmes ett år etter at kontrakten ble inngått, deretter kan det fremsettes årlig. Leverandøren skal skriftlig varsle Oppdragsgiveren om justering av pris innen rimelig tid, og senest 30 dager, før implementering. Varsel skal inneholde en dokumentasjon med oversikt over gammel pris, endring, og justert pris. Prisreguleringen kan ikke gjøres gjeldende for bestillinger sendt før reguleringstidspunktet.

Prisreguleringer skal ikke iverksettes før Oppdragsgiveren har godkjent prisreguleringen.

7.2 Faktura og faktureringstidspunkt

Leverandøren skal levere faktura, kreditnota og purringer i EHF-format. Faktura i PDF-format regnes ikke som elektronisk faktura. Leverandøren dekker selv kostnader ved dette.

Oppdragsgiveren kan nekte å betale fakturaer som ikke er på riktig format, merket korrekt eller som ikke er dokumentert og spesifisert i nødvendig grad.

8 LEVERANDØRENS MISLIGHOLD

8.1 Hva som regnes som mislighold

Leverandøren har misligholdt avtalen hvis ytelsen ikke samsvarer med avtalen, den ikke er levert innen avtalt frist eller andre plikter etter kontrakten ikke er oppfylt. Mislighold gjelder ikke hvis det skyldes oppdragsgiverens forhold eller force majeure.

8.2 Reklamasjon

Oppdragsgiveren må klage skriftlig uten unødig opphold etter å ha oppdaget misligholdet.

Reklamasjonsfristen er 2 år fra levering, med mindre leverandøren har garantert lenger tid. For reparerte eller utskiftede deler gjelder en ny frist fra reparasjonstidspunktet. Ingen frist gjelder ved forsett eller grov uaktsomhet.

8.3 Tilleggsfrist

Leverandøren kan be om tilleggsfrist som må godkjennes skriftlig av Oppdragsgiveren for å kunne gjøres gjeldende. For den perioden tilleggsfristen løper, kan Oppdragsgiveren ikke gjøre gjeldende dagbot eller erstatning. Tilleggsfrist har ingen virkning for Oppdragsgiverens rett til dagbot eller erstatning som er opparbeidet før tilleggsfristen.

8.4 Misligholdsbeføyelser

Oppdragsgiver skal ved mislighold og/eller forsinkelse fra Leverandør kunne gjøre gjeldende alle misligholdsbeføyelser etter Kjøpsloven (1988) kapittel V, herunder:

- **Avhjelp:** Leverandøren må uten opphold utbedre misligholdet, levere på nytt eller gi tilleggstjenester uten ekstra kostnad for oppdragsgiveren.
- **Tilbakehold av betaling**
- **Dagbot ved forsinkelse:** Hvis leveransen er forsinket, påløper dagbot automatisk. Dagboten er 0,15 % av kontraktssummen per dag, begrenset til 100 dager per milepæl. Dagbot utelukker ikke ytterligere erstatning for tap.
- **Prisavslag:** Oppdragsgiveren kan kreve prisavslag hvis en mangel ikke blir rettet innen rimelig tid. Prisavslaget kompenserer for redusert verdi, uavhengig av erstatning.
- **Heving:** Oppdragsgiver kan heve kontrakten ved vesentlig mislighold. Skriftlig varsel med rimelig frist skal gis, unntatt ved grove tilfeller. Ved heving kan oppdragsgiveren kreve tilbakebetaling med renter for unyttige ytelser.
- **Erstatning:** Oppdragsgiveren kan kreve erstatning for direkte tap (inkl merkostnader, tap v/merarbeid, kostnader ved mislighold eller forsinkelse iht. pkt. 8.1) med mindre Leverandøren kan bevise at misligholdet eller årsaken ikke skyldes Leverandøren. Dagboten trekkes ikke fra i en slik erstatning. Oppdragsgiver kan kreve erstatning for indirekte tap ved grov uaktsomhet eller forsett hos Leverandøren.

Brudd på pliktene i denne kontrakten registreres og kan få betydning i senere konkurranser og

Leverandørens muligheter i fremtidige anbud.

9 OPPDRAGSGIVERS MISLIGHOLD

9.1 Hva som regnes som mislighold

Oppdragsgiver har misligholdt avtalen dersom Oppdragsgiver sine plikter etter kontrakten ikke oppfylles, med mindre dette skyldes Leverandøren eller force majeure.

9.2 Varslingsplikt

Dersom Oppdragsgiver ikke kan overholde sine plikter etter avtalen, herunder frister, skal Oppdragsgiver varsle Leverandøren skriftlig og uten unødige opphold.

9.3 Misligholdsbeføyelser

Leverandøren kan gjøre gjeldende misligholdsbeføyelser som fremgår i Kjøpsloven (1988) kapittel VII, herunder:

- **Tilbakehold av ytelser:** Leverandøren kan kun holde tilbake ytelser som følge av vesentlig mislighold hos Oppdragsgiver.
- **Erstatning:** Leverandøren kan kreve erstatning for direkte tap, med mindre Oppdragsgiver beviser at misligholdet ikke skyldes Oppdragsgiver.
- **Heving:** Ved vesentlig mislighold kan leverandøren heve avtalen, etter skriftlig varsel og rimelig frist for retting.

10 ØVRIGE BESTEMMELSER

10.1 Overdragelse av rettigheter og plikter

Oppdragsgiver kan helt eller delvis overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen til annen norsk virksomhet, som da er berettiget til tilsvarende vilkår.

Leverandøren kan bare overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen med skriftlig samtykke fra Oppdragsgiveren. Overdragelse kan kun skje dersom den nye leverandøren oppfyller de opprinnelige kvalifikasjonskravene, det ikke foretas andre vesentlige endringer i kontrakten og overdragelse ikke skjer for å omgå regelverket om offentlige anskaffelser.

10.2 Konkurs, akkord e.l.

Oppdragsgiver har rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning hvis det i Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord, konkurs, annen form for kreditorstyring eller øvrige omstendigheter klart viser at Leverandøren er insolvent, såfremt ikke annet følger av ufravikelig lov.

10.3 Brudd på konkurranselovgivningen

Dersom det foreligger berettiget mistanke for at Leverandøren har brutt konkurranseloven §§ 10, 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Oppdragsgiveren heve avtalen dersom dette er forholdsmessig. Hvis Leverandørens underleverandør har brutt samme regler, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren bytter underleverandør umiddelbart, for egen regning og risiko. Dette gjelder ikke hvis bruddet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet er uberettiget. Ved manglende utskiftning kan Oppdragsgiver heve avtalen. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen har rammet Oppdragsgiveren, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.4 Force majeure

Hvis en ekstraordinær situasjon utenfor partenes kontroll gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen, og som etter norsk rett regnes som force majeure, skal motparten varsles så raskt som mulig. Begge parter forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare avslutte avtalen med den rammede parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å vare lenger enn 90 (nitti) kalenderdager, regnet fra tidspunktet situasjonen inntreffer, og da med 15 (femten) kalenderdagers varsel.

Begge parter dekker sine egne kostnader ved avslutning av avtaleforholdet. Oppdragsgiver betaler avtalt pris for den del av leveransen som var kontraktsmessig levert før avtalen ble avsluttet. Partene kan ikke rette andre kra mot hverandre som følge av avslutning av avtalen etter denne bestemmelse.

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

10.5 Oppsigelse

Oppdragsgiveren kan ved saklig grunn si opp avtalen med 60 (seksti) dagers skriftlig varsel.

11 TVISTER

11.1 Rettsvalg

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

11.2 Forhandlinger og mekling

Dersom det oppstår uenighet mellom partene om tolkning eller rettsvirkninger av avtalen, skal partene først forsøke å bli enige gjennom forhandlinger og/eller mekling.

11.3 Doms- eller voldgiftsbehandling

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Oppdragsgiverens hjemting er verneting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift.